

МЪСЕЧНО ИЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. IX.

Августъ 1900.

Брой 8.

Тихо Живѣяне.

Д-ръ Самуилъ Джонсонъ билъ чудесенъ говорителъ. Той изучилъ изкуството за водяне добъръ разговоръ, и свѣтътъ знае колко успѣшенъ е билъ той въ това. Сжщо и Мадамъ Де Стаелъ придобила голѣма репутация съ извънредната си способностъ по това изкуство. Тѣзи били велики говорители, защото били снабдени съ велики мисли. Тѣ се запознали съ велики прѣдмети, и чрѣзъ учение и практика добили такава сила надъ езика, каквато малцина притежаватъ. Всѣкидневниятъ разговоръ на Д-ра Джонсонъ билъ записванъ отъ приятеля му и обнародванъ въ неговата биография, и се чете съ живъ интересъ отъ Англичани въ днешно врѣме. Изкуството на водяне разговоръ струва прилѣжно да се обработва. Ако всички мъже и жени знаяха мъдро и добръ да се разговарятъ, то щѣше да има по-малко нужда за увѣщанието на Апостола. „Старайте се тихо да живѣете.“

Не всички човѣци говорятъ за назидание. Езикътъ е неукротимъ удъ. Съвършенъ е този, който може да обуздава езика си. Апостолъ Яковъ казва: „Бждѣте бързи на чуване, а мудни на говоряне.“ Свѣтътъ се измъчва отъ много говоряне. Хора говорятъ много за съѣдитѣ си. Дори и добри християни понѣкога изпадатъ въ този навикъ. Много човѣци биха били крайно смутени, ако тѣхниятъ съѣдъ, чийто характеръ и пове-

дение тѣ разискватъ, се внезапно появѣше и чуеше всичко, що се говори за него. Докачителни думи често се казватъ не отъ влоба, но отъ несмисленостъ. Но пакъ голѣмо вло произлиза отъ това. Много и прѣмногo говорятъ хората за ядене и пияне и облѣкло и други подобни.

Изкушението да се вдава човѣкъ въ осдително и несправедливо критикуване е много силно. Водители въ всички отдѣли на човѣческата дѣятелностъ сжщо плащатъ за своята видностъ въ това отношение. Най-строгите критици, като правило, малко или нищо не знаятъ за работата, що критикуватъ. Офицери се критикуватъ отъ цивилни, адмиралите отъ земляци и свещенослужители отъ онѣзи, които прѣматъ никаква опитностъ по проповѣждането на Евангелието или свещенослужителството. Неотдавна единъ младъ момъкъ написалъ единъ членъ за едно популярно периодическо списание, въ който членъ той посочва на причинитѣ защо младитѣ не посѣщаватъ черквата. Членътъ произвелъ немалка сензация, но авторътъ, който не е проповѣдникъ, се наелъ да наставява проповѣдницитѣ какъ да проповѣдватъ. Право е да се учимъ отъ всѣкого, който говори или пише върху нѣкой важенъ прѣдметъ, но нищо не би могло да бжде по-смѣшно отъ да се осмѣлява единъ младъ човѣкъ, който не би могълъ да държи проповѣдь, ако би трѣбвало да избави живота си, да наставява въ проповѣдническото изку-

ство мъже, които всички си животъ сж посветили на тази работа. Това прилича на земляка, да учи моряка на мореплаване или цивилниятъ да показва на единъ войникъ какъ да се бие на бойното поле. Въ всичко, за което нищо не знаемъ, добръ струваме, ако се стараемъ тихи да бждемъ и да мълчимъ.

Скрѣбни врѣмена сж тихи врѣмена. Въ такива врѣмена хората биватъ изкушавани да се оплакватъ. Нервитѣ имъ биватъ много обтегнати. Естествено е да търси човѣкъ нѣкого или нѣщо, на което да стовари вината за своето страдание. Климатътъ, лѣкарътъ, болногледачката, нѣкой членъ на семейството, или божественото Провидение може да се патоварятъ съ отговорността. Блаженъ оъзи човѣкъ, който може търпеливо да носи скърбъ, и който въ най-тежка скърбъ знае да бжде тихъ.

Тишината е капитална добродѣтель въ борбитѣ на живота. Когато е дълбоко неправданъ човѣкъ, природата дига голѣмъ шумъ. Голѣмъ дѣлъ благодать е потрѣбенъ за да търпи човѣкъ неправда съ тихъ духъ. Но „Иисусъ не отвори устата си,“ когато Го обсипаха съ хули и укори. Всичкитѣ велики мъже на историята сж били злѣ прѣдставени и клеветени, но единъ отъ главнитѣ елементи на тѣхното величие е билъ силата да пазятъ мълчанне. Вилхелмъ Оранжский, който водѣ такива великолѣпни походи въ Нидерландия противъ Филипа II. Испанский, попречи на жестокия кралъ въ всѣко движение, и сломи игото на угнѣтителя чрѣзъ чудесния си гений, се наричалъ Вилхелмъ Мълчаливий, и никога титла не е била достойно дадена. Георги Уѣшингтонъ можалъ да мълчи, когато билъ злѣ прѣдставенъ и хуленъ, и когато отговорността за свободата на единъ народъ е била на сърдцето му. Генералъ Грантъ се наричалъ „Мълчаливий.“ Много генерали сж спечелвали побѣди чрѣзъ тиха въздържностъ. Господъ нашъ ни е оставилъ хубавъ примѣръ въ това отношение. Той дойде да ипогурира (тържественно да отвори) най-величественния походъ въ човѣчестката история. Той дойде да бжде водителъ въ тази война, която ще се свърши съ събарянето на всѣкой видъ зло, и окончателното, пълно освобождение на човѣчеството. Дълго врѣме прѣди дождането Му пророкътъ каза за Него: „Не ще да се кара, нито ще викне, нито ще чуе

нѣкой гласа Му по улицитѣ.“ Той не бѣше буюнъ, самохваленъ претендентъ. Никой другъ не е нѣкога носилъ по-широкъ товаръ или е водилъ въ такава усилна борба; но Той се движилъ тихо, съ кротостъ и любовъ. Нека се учи и християнскитъ войникъ да бжде тихъ като Учителя си.

Единъ случай има, въ който е много важно да сме тихи, и то е, когато се научимъ, че нѣкой братъ или съсѣдъ е сторилъ нѣщо недобро. Не е право, разбира се, да криемъ злото, що е сторилъ съсѣдътъ ни, когато чрѣзъ това може да излѣжимъ други и да имъ причинимъ страдание. Но когато никое добро не може да се стори съ излагането на недобро дѣло, по-добръ е да се стараемъ да стоимъ тихи. Луксъ го иматъ нѣкой хора да парадиратъ погрѣшкитѣ на други. Тѣ се радватъ въ нечестие. Но „любовта покрива много грѣхове.“

БИОГРАФИИ НА ВЕЛИКИ ГРАДОВЕ.

I ЕРУСАЛИМЪ.

(Продължение).

Новиятъ Храмъ.

Съ постепенното влошаване на Асмонейскитѣ владѣтели, отслабването имъ отвѣтрѣ чрѣзъ частни раздори, и бавното но здраво прѣцеждаше въ Александрия на всички онѣзи учени и славолюбиви Евреи, които сж желаяли вънкашно и положително благоденствие славата на Ерусалимъ още веднѣжъ потъмнѣ. Но Иродъ Великий, чудовищенъ убиецъ и хулитель, отъ нѣкакъвъ си неиздиримъ мотивъ, негли, както се иска на Еврейския историкъ Грець да вѣрваме, отъ непрѣодолимо желание да придобие благоволенieto на простолуднето, прѣдприелъ да съгради наново храма, който още стоялъ свидѣтель на геройскитѣ трудове на петъ столѣтия. Широка и великолѣпна се издигна Иродовата нова сграда: „палатъ, крѣпостъ, . . . светилище отъ свѣтълъ мряморъ и блѣстяще злато“. Мѣстата, що забикаляли това простанство, и включавали Иродовата крѣпостъ Антония, се издигали на тераци, най-високиятъ пунктъ на които се увѣнчавалъ отъ светилището. „Дългата вънкашна стѣна защищавала една поредица дворове и галерии съ кедровитѣ имъ потони и мозаични подове Високиятъ покривъ се издигалъ на мѣста съ високи позлатени върхове, цѣлѣта

на които била да не оставя птицитѣ да си правятъ гнѣзда на това осветено мѣсто.“ И несъмнѣнно отъ единъ отъ тѣзи „върхове“ или крила Господъ нашъ въ Своето изкупление е гледалъ на хубавия градъ съ богатото му и весело прѣдградие на сѣверъ, великолѣпнитѣ къщи и палата на издигнатата страна на горния градъ. Иродовѣтъ палатъ съ кулитѣ и прѣлѣствитѣ му градини е билъ разположенъ по-долу заедно съ поживленитѣ махали на долния градъ Акра. Вжтрѣ въ стѣнитѣ е билъ Иродовѣтъ новъ театъръ, безъ негова амфитеатъръ — и двата извори на отвращение за благочестивитѣ Евреи и знакове за Иродовото подлизурство на Римъ.

Въ днитѣ на Господа нашего.

Ерусалимъ въ врѣмето на Господа нашего е завземалъ два пѣти по-голъмо пространство отколкото днешниятъ градъ, и е билъ дори по-богатъ и цвѣтуещъ отколкото въ днитѣ на Александрийския пѣтникъ Аристее (около 250 г. прѣди Р. Х.). „Не само имаше горне и долне тържище . . . но четемъ за най-малко седемъ специални тържища; именно за говеда, дърва, желѣзари, дрехи, вълна, хлѣбъ, овощия и зеленчуци“*) Населението се изброявало отъ 200,000 до 250,000, безъ да се броятъ голѣмитѣ множества поклонници и пѣтници, които сж се събирали на голѣмитѣ празници. Навалицитѣ по улицитѣ брояли Елинисти отъ далечъ. Галелляни, Юдеи и собствени Ерусалимляни съ подраздѣленията имъ споредъ отличителнитѣ имъ облѣкла (Фарисеи, Свещенници, Левити, Садукеи и др.).

Бояджиятъ се познавалъ по разношаренитѣ конци, що носилъ; дърводѣлецътъ носилъ линия; писецътъ трѣстично перо задъ ухото си; шивачътъ игла видно забодена на облѣклото си. Отвѣнъ дюгенитѣ си обучацитѣ, шивачитѣ дърводѣлцитѣ и желѣзаритѣ работели и приказвали съ минувачитѣ. Въ поотстраненитѣ улици мѣсари (касани), рачесвачи (на вълна), прѣдачи упражнявали занаята си. Въ Ерусалимъ можало всичко да се купи, отъ най-хубавитѣ художествени продукти, съ твърдѣ високи цѣни, до най-потрѣбнитѣ за живота нѣща, които се давали съ най-умѣренна цѣна.

*) Виждъ „Edersheim's Life and Times of Jesus the Messiah.“

Ерусалимъ билъ живъ градъ, населенъ съ постоянно и бързо движущи се множества. А отдоло подъ него е имало скритъ градъ, градъ, който щѣше единъ не твърдѣ далеченъ день да прѣдаде мъртвитѣ си тѣла на брой до двѣ хиляди, заедно съ ходяцитѣ призраци на своитѣ патриоти защитници. Защото подъ Ерусалимъ е имало цѣла мрѣжа отъ подземни входи, които се съобщавали съ разнитѣ грамадни щерни и пещерни, що били изрѣзани въ камената.

Тѣзи тайни входи и скривалища, за които неприятельтъ не можалъ да има харта, дали известни прѣимущества на обсаденитѣ въ врѣме на великата обсада.

Обсаденъ.

Ерусалимъ обсаденъ! Ерусалимъ жъртва на моръ и гладъ; силно утѣсненъ отвѣнъ, а още по-силно отвжтрѣ! Ерусалимъ защитенъ отъ зелотитѣ, отъ патриоти и отъ нерадивъ народъ; Ерусалимъ, свирѣпитѣ му вжтрѣшни разпри слѣни въ общата опасностъ; лукавиятъ Иоанъ Гискалскій съединяващъ се съ дивия военачалникъ Симонъ Баръ Гйора по причина на общата опасностъ! Ерусалимъ търпящъ такива ужасни, които не сж били никога надминати прѣди или относлѣ въ военнитѣ лѣтописи, но пакъ защищаващъ се до когато е имало за закриля стѣна или мишца да върти орѣжие — този е Ерусалимъ, на който е гледалъ историкътъ Иосифъ, наблюдавайки своитѣ съотечественници отъ неприятелския лагеръ, и съ този Ерусалимъ той ни запознава. Петъ мѣсеца се полека изминали, а лишенията и жестокоститѣ на обсаденитѣ се усиляли всѣки день, ей всѣки часъ. Малко по малко, стѣпка, по стѣпка е настѣпвалъ неприятельтъ къмъ твърделя. Отблѣсванъ съ лукавство, или простъ куражъ, той сѣ постоянно напрѣдвалъ. Третата или вѣнкашната стѣна, съ Безега, новия градъ, най-първо паднала прѣдъ голѣмитѣ машини, що били неизвѣстни количества за Еврейскитѣ войници. Слѣдъ туй паднала и втората стѣна, но била пакъ прѣвзета отъ Евреитѣ и повторно завзета слѣдъ ожесточени усилия отъ Римската войска. Послѣ послѣдувало нападението съ пристѣпъ и прѣвземаването на крѣпостъта Антония, и слѣдъ нѣколко нападения прѣвземаването и изгарянето на Храма. Но горниятъ градъ още се държалъ,

биющъ се отчаятелно за безнадеждна кауза. Най-послѣ изнурени отъ дългъ гладъ, и омаяни отъ нуждата за внезапно рѣшение върху трудна военна дилема, Симонъ и Иоанъ, тласнати до самата послѣдня крайностъ, придумали останитѣ си малцина послѣдователи да направятъ едно лудо опитване да прѣвзематъ съ пристѣпъ стѣната, що били издигнали Римлянитѣ около града. Обсадителитѣ се възползували отъ това да завзематъ напразднената твърдѣль, и лесно смазали храбрата чета патриоти. Но и тогазъ подземниятъ Ерусалимъ давалъ прибѣжище на водителитѣ; и като изподъ земята, тѣй да се каже, изпъльзѣли най-послѣ Симонъ и Иоанъ, първиятъ прѣдрешенъ като призракъ съ цѣль да се укрие, и прѣдали себе си на безмилостния неприятель. Краятъ на великата обсада, прочее, показва Ерусалимъ като „купъ камъне“. Старитѣ му стѣни сж съборени: Храмътъ му съсипанъ — онзи храмъ, за който се казвало, че „който не е виждалъ Иродова Храмъ, никога не е знаяль, що е хубостъ;“ оживленитѣ му махали разорени и изгорени; палатитѣ му развалени; хубавитѣ му градини запустѣли мѣста; добръреденитѣ му прѣдградия съвършено изчезнали. А побѣдителитѣ, доволни отъ своята твърдостъ и храбростъ, потеглюватъ къмъ западъ, отнесвайки съ себе си свещенитѣ сѣдове на храма, отбраши спесимени на Еврейска хубостъ и храбростъ, и двамата герои военачалници, Симона и Иоана, за да украсятъ триумфания въ Римъ.

Но сърдцата на людитѣ още се обръщали къмъ истата мила мѣстностъ. Малко по малко, въпрѣки гарнизонътъ оставенъ на Сионската гора въ тритѣ кули, що били останали, и казармата, въ която обърнали Иродова великолѣпенъ палатъ, Евреитѣ се промъкнали пакъ до разваленитѣ стѣни. И когато оскърбленията и гоненията, съ които отрупвали народа, станали най-послѣ несносни, първиятъ походъ на тѣхния водителъ Баркохеба билъ прѣдприетъ съ цѣль да се помогне на скромно съзидания градецъ, що се бѣ издигналъ посрѣдъ Ерусалимскитѣ развалини (около 130 г. слѣдъ Р. Х.).

„Ерусалиме, Ерусалиме, ти, който пророцитѣ избивашъ, и пратенитѣ до тебе съ камъне побивашъ, колко пъти искахъ да сбера чадата ти, както птица пилцитѣ си подъ крилѣтѣ си, но не рачихте“ (Лука 13; 34).

Китайски Географически Имена.

Сега четемъ за много Китайски окръжи, градове и рѣки. Много отъ тѣзи географически имена несъмнѣнно се виждатъ трудни за изговаряне за всички, освѣнъ за малцината онѣзи, които сж запознати съ тѣхъ. Но ако бѣхме по-добрѣ запознати съ тѣзи имена и знаяхме значението имъ, то щѣхме да ги намѣримъ крайно интересни. Тѣ сж често скратени описания на нѣкое мѣсто или на нѣкоя чѣрта, до която се отнасятъ. Тѣ сж много по-въодушевлени, тѣй да се каже, съ животъ отколкото много географически имена на други страни. Да кажемъ, че не бѣхме никога чували за *Шанг-хай*, напримѣръ, но знаяхме значението на двѣтѣ думи съставляващи названието, щѣхме веднага да узнаемъ, че *Крайморскиятъ Градъ* трѣбва да се отнася до нѣкой крайморски портъ. *Юн-хо* значи „Прѣвозна Рѣка,“ и ние естествено заключаваме, че водата, що се тѣй означава, трѣбва да бѣде важна въ търговско отношение. И дѣйствително Юн-хо е Китайското название на Великия Каналъ, който играе такава важна роль въ товарната служба на Източния Китай. Колкото слогове има въ названието на една Китайска мѣстностъ, отъ толкозъ думи състои тя, защото всички Китайски думи сж еднословни. Ако знаемъ значението дори на една отъ думитѣ въ едно географическо название, това помага да ни даде опрѣдѣлено понятие. Думитѣ *Хо* и *Киангъ*, за примѣръ, и двѣтѣ значатъ „рѣка,“ и когато ги видимъ на една карта, знаемъ, че се отнасятъ до рѣка или потокъ. Много отъ названията на рѣкитѣ сж описателни: *Хоанг-хо*, за примѣръ, значи „Жълта рѣка;“ *Цин-Киангъ* значи „Бистра Рѣка.“ Забѣлѣжете колко опрѣдѣлено е понятието изказано съ името на всѣка отъ тритѣ рѣки, които се събиратъ при гр. Кантонъ. Едната отъ тѣхъ е *Си-Киангъ*, или „Западната Рѣка;“ другата е *Пе-Киангъ* или „Сѣверната Рѣка;“ третата е *Тинг-Киангъ*, или „Източната Рѣка.“ Имената на тѣзи рѣки показватъ посоката, отъ дѣто текатъ. Тѣ спомагатъ за опростотворяване изучаването географията на онази частъ на Китай. Като се съединятъ, тѣ образуватъ *Чи-Киангъ*. „Бисерната Рѣка.“ Китайцитѣ нарекли най-голѣмата си рѣка *Хоанг-хо*, защото издѣлбава леглото си прѣзъ жълта почва, отъ която добива и шара си.

Жълтата вода, що тя излива въ морето, придава жълтъ шаръ на онази частъ на океана, и отъ това Китайцитѣ наричатъ морето *Ханг-хай*, или „Жълто Морѣ.“

Китайцитѣ свързватъ думитѣ въ едно име, Понѣкога ние свързваме думитѣ въ едно Китайско име, и понѣкога ги отдѣляме; но нѣма причина, за примѣръ, да пишемъ *Тиен-Цинг*, когато не пишемъ *Пе-Кинг*. Всѣко отъ тѣзи имена е съставено отъ дѣѣ думи. *Пе* значи „сѣверъ“ и *Кинг* значи „столица“ или „царски домъ“, и тѣѣ Пекинъ значи сѣверната столица. *Тиенг* значи „небесенъ“ и *Цинг* значи мѣсто, и тѣѣ името на най-голѣмия градъ въ Сѣвероизточния Китай значи „небесно мѣсто“ — име, що е носилъ този градъ много вѣкове. Когато Венецианскиятъ пътешественикъ Марко Поло посѣтилъ този градъ въ тринадесетото столѣтие, той прѣвелъ името съ Италиански думи „Citta Celeste“, които значатъ небесенъ градъ.

Много Китайски имена, що виждаме по вѣстниците и не се дори и мѣчимъ да ги изговаряме, биха ни дали толкозъ свѣдения, ако да можахме да ги прѣведемъ, колкото можаше да ни даде едно дълго изрѣчение. *Хан-коу*, за примѣръ, е името на твърдѣ важенъ градъ на рѣката *Янг-це-киангъ*. Има само шесть букви въ името, и при все това всѣко Китайче узнава отъ тѣзи дѣѣ кратки думи, що го съставляватъ, че това е името на града, разположенъ при *коу* или „устieto“ на рѣката нарѣчена *Ханъ*. Рѣката *Ханъ* е най-голѣмиятъ притокъ на *Янг-це-киангъ* и играе твърдѣ важна роль въ търговския животъ на оная гжстонаселена долина; и градътъ построенъ на мѣстото, дѣто рѣката *Ханъ* слива водитѣ си съ *Янгъ-це* е *Хан-кау*. то естѣ, градътъ при устieto на *Ханъ*.

Думата *янгъ* значи „океанъ;“ *це* значи „синъ“, и името *Янгъ-це-киангъ*, което Китайцитѣ отдавна сж дали на най-голѣмата си рѣка, показва, че тѣ не сж искали да намалятъ важността ѝ. Нѣкои списатели казватъ, че раннитѣ Китайци вѣрвали, какво тѣхната най-голѣма рѣка давала повече вода за образуване на океана отколкото коя да е друга рѣка на свѣта, и тѣѣ съ името на рѣката тѣ сж искали да дадатъ понятието, че океанътъ билъ нейнъ синъ. Името често погрѣшно се прѣвежда Синя Рѣка.

Пекинъ не е всѣкога билъ столицата на империята, но Нанкинъ, градъ далечъ на

югъ, за дълго врѣме билъ сѣдалището на управлението, и тѣѣ като името Пекинъ значи „сѣверна столица“, то и името Нанкинъ значи „южна столица.“ „Вѣла Рѣка“ е значението на *Пе-хо*, близо до устieto на което сж укрѣпленията, наскоро прѣзвети отъ Силитѣ.

Въ нѣкои книги и харти виждаме думитѣ *Фу* или *Хисенъ* прибавени при имената на много градове. Тѣзи думи не сж частъ отъ имената, и нѣкои отъ най-добритѣ атласи ги изоставятъ, защото тѣ продѣлжаватъ името и го правятъ по страшно за чужденеца. *Фу* значи столицата на единъ отъ окржзитѣ, на които е раздѣлена една провинция; съ други думи тя е резиденцията на чиновника, който е на чело на управлението. *Хисенъ* означава една отъ околнитѣ, на които е раздѣленъ единъ окржгъ, и когато се прибави на едно мѣсто, значи, че управляющия околията чиновникъ живѣе тамъ. По-добрѣ е да се изоставятъ тѣзи просто политически названия. Когато Европейцитѣ свържатъ поинтимни сношения съ Китай и се запознаятъ по-добрѣ съ народа и държавата, ще имаме по-голѣмо еднообразие въ писането на Китайски имена на градове и мѣста и ще знаемъ, що значатъ тѣзи имена; и тогазъ ясно ще разберемъ, че тѣзи имена показватъ значително описателно улеснение, и че дѣйствиелно спомагатъ при изучаването на Китайската география. — New York Sun.

„Ако не ни е било добръ прѣзъ живота ни, ако щастieto ни е оставило неутѣшими, ако любовъта е истинала, и ние сѣдимъ сами при изгасналитѣ вѣглени, ако животътъ ни е станалъ долина на упостошение, прѣзъ която утрудени позѣ трѣбва да влчатъ на сила тѣлото, догдѣ дойде крайтъ, нека не раздаваме такава атмосфера на тѣзи около насъ; нека не прѣвеждаме страшници прѣзъ катакомбитѣ на нашия животъ и да имъ показваме коститѣ на нашето мъртво минало; нека не поднасяме нашата скръбна чаша на други; но ако трѣбва ние да я пиемъ, нека я поемемъ, както Сократъ пое отровата си цикутата — величественно, геройски и безропотно.“

„Знаемъ пакъ, че на тѣзи, които любятъ Бога, вспчкото на добро имъ съдѣйствува“ (Рим. 8; 28).

КРИВИ МНѢНИЯ

По Употрѣблението на Спиртни Пития.

Когато казваме, че употреблението спиртни пития е вредително, противниците ни казватъ, че тѣзи пития сж се употребявали отначало и пакъ чловѣчеството не е загинало. Обаче, всеизвѣстно е, че спиртнитѣ пития сж докарвали и докарватъ най-голѣми злощастия на чловѣцитѣ, а направенитѣ върху животни опити даватъ съвсѣмъ неприятни резултати. На това пакъ отговарятъ противниците, че винопиецътъ не е нито куче, нито друго нѣкое животно, на което сж се правили опити. Нѣма наистина по-глухи отъ онѣзи, които не искатъ да слушатъ. Да хвърлимъ само единъ погледъ на болницитѣ и ще видимъ, че твърдѣ мнозина умиратъ отъ употреблението на спиртни пития, и немалцина се дори умоповрѣждатъ отъ злоупотрѣбяването на сжщитѣ пития. Отъ употреблението на спиртнитѣ пития се образуватъ пжпки и отоци, и пакъ спиртнитѣ пития убиватъ много хора въ голѣмитѣ градове, гдѣто най-много се злоупотрѣбява съ тѣзи пития.

„Нека си пийнемъ по една чашка винце,“ казватъ умѣренитѣ пиячи, „за да бждемъ по-здрави.“ Ако и да не трѣбва да смисаме употреблението съ злоупотрѣбението, нито пиянството съ умѣреното употребление на спиртни пития, пакъ извѣстно е, че и постоянното и малко употребение на чашката докарва твърдѣ неприятни слѣдствия, което показва, че обичайното употребение на спиртнитѣ пития е много врѣдително за здравнето. При все това потрѣблението на спиртнитѣ пития се умножава и жъртвитѣ на пиянството ужасно се увеличаватъ отъ день на день.

На послѣдъкъ въ държания въ гр. Цюрихъ съборъ по злоупотрѣбението на спиртнитѣ пития, Г-нъ Грисдейлъ отъ Лондонъ казалъ слѣдното: „Сто и трийсетѣтѣ милиони лири стерлинги, които споредъ Хогеловитѣ прѣсметвания се иждивяватъ годишно за спиртни пития въ Британскитѣ острови, по-добрѣ щѣше да бжде да се хвърляха въ морето, защото значително увеличаватъ смъртността на Английския народъ.“ Г-нъ Грисдейлъ за да покаже вредителното дѣйствиe на тѣзи пития, прѣвелъ и слѣдното,

което би било добрѣ да се разпространява, ако и да е трудно да влѣве това въ главитѣ на прости хора. Първъ Г-нъ Грисдейлъ намислилъ да поиска отъ по-успѣшнитѣ застрахователни дружества за животъ свѣдения за смъртността на чловѣцитѣ. Едно отъ тѣхъ (Sceptre Life Insurance Association) му писало слѣдното: „Опитността на послѣднитѣ тридесетъ години е показала, че смъртността е по-малка въ онѣзи, които се въздържатъ отъ употребението на спиртни пития отколкото у други. Послѣднитѣ, въздържателнитѣ, се записватъ отдѣлно, и се ползватъ съ особена привилегия.“

Прошения за застраховки, що се даватъ отъ употребяющи спиртни пития или отъ други лица на каква да е работа въ спиртната търговия, никогa не се приематъ отъ директоритѣ на застрахователнитѣ дружества. Истинската причина за това може всѣкой да намѣри въ 45-тото годишно изложение на Register General of England (Главното Статистическо Изложение на Англия), което дава таблица за срѣдната смъртностъ на лица отъ разни занятия. До като, за примѣръ, умиратъ срѣднѣо число изъ 16,641 умиратъ 1000 души, измежду служащитѣ въ спиртни заведения смъртността възлиза на 2,205, и измежду хотелитѣ и бираритѣ на 1461, между земледѣлцитѣ само на 701, и най-послѣ между духовнитѣ лица на 556. Отъ свѣдения добити отъ статистически и други още дружества Г-нъ Кейнъ, членъ на Камарата на Общинитѣ е дошелъ до слѣдното заключение, че тѣзи, които съвършено се въздържатъ отъ спиртни пития, и пиятъ само вода, чай и кафе продължаватъ повече живота си.

Постоянно слушаме да казватъ, че спиртнитѣ пития били полезни и почти необходими за онѣзи, които сж заняти въ трудна рѣчна работа. И това е прѣдразсѣдъкъ. Спиртътъ, въабуждайки минутно нервическата система, докарва забѣлжжителна енергия, която трѣбва понѣкога да употребяваме чрѣзъ напрѣгане на силитѣ си за малко врѣме; но отпадъкътъ настава бързо слѣдъ изчерпването на иждивената вече сила. За добра и умѣрена работа положително нѣма нужда да се употребяватъ спиртни пития. По този прѣдметъ Г-нъ Паркета отъ Негли направилъ слѣдния опитъ. Той избралъ извѣстно число войници на една възраст и до колкото

е възможно съ еднакви сили и ги раздѣлил на два разрѣда; на еднитѣ давалъ изобилно бира и други спиртни пития, а на другитѣ вода, чай, кафе или какао, но никакви спиртни пития. И двата разрѣда настанилъ на работа, като ги възнаграждавалъ споредъ извършената на края на всѣки денъ работа. Отъ начало употрѣбяющитѣ спиртни пития изкарвали повече работа; но щомъ почувствували умора, тичали при бирата, що се намирала подъ тѣхно разположение; впоследствие спиртътъ ги постепенно ослабвалъ, и на края на деня въздържателитѣ надминавали другитѣ въ работата. Това слѣдвало нѣколко деня, догдѣто войницитѣ, които пияли бира, поискали да слѣдватъ диетата на въздържателитѣ за да спечелятъ и тѣ повече пари. Слѣдъ нѣколко врѣме, като се приела просбата имъ, тѣзи които изпърво се въздържали, почнали да пиятъ спиртни пития, а другитѣ ги напустнали. Тогазъ пияцитѣ спиртни пития отначало надминали другитѣ; но всѣкога къмъ края на деня оставали назадъ отъ онѣзи, които пияли вода. Послѣднитѣ слѣдвали този редъ до края на опита. Двойниятъ този опитъ мислимъ, че е доволно убѣдителенъ. Тѣй че лъжатъ се много онѣзи, които мислятъ, че пиянето вода намалявало физическитѣ сили; този прѣдразсѣдъкъ е най много разпространенъ изъ работническитѣ разрѣди, които мислятъ, че ще ослабѣятъ, ако не пиятъ на всѣко яденне *доволно винце*. Тѣ дори даватъ вино и на малкитѣ си дѣца, като мислятъ, че съ това ги нѣкакъ укрѣпяватъ тѣлесно. Какъвъ прѣдразсѣдъкъ!

Изобщо по лъзгавъ пѣтъ вървятъ онѣзи, които пиятъ спиртни пития за укрѣпяване на физическитѣ си сили. Спиртътъ съсипва тѣлото и най-полсѣ докарва прѣдиврѣмненна смъртъ.

Изъ сп. „Пандесня.“

Професоръ на Естествениитѣ Науки.
А. К.

„Любовѣта дълготърпи, благосклонна е; любовѣта не завижда; любовѣта не се провъзнося, не се горди, не безобразствува, не дири своето си, не се раздражава, не мисли зло, на неправдата се не радва, а срадува се на истината. Всичко прѣтърпѣва, на всичко хваща вѣра, на всичко се надѣе, всичко търпи. Любовѣта никога не отпада.“
(1 Кор. 13; 4—8).

Тайнитѣ на Форумъ.

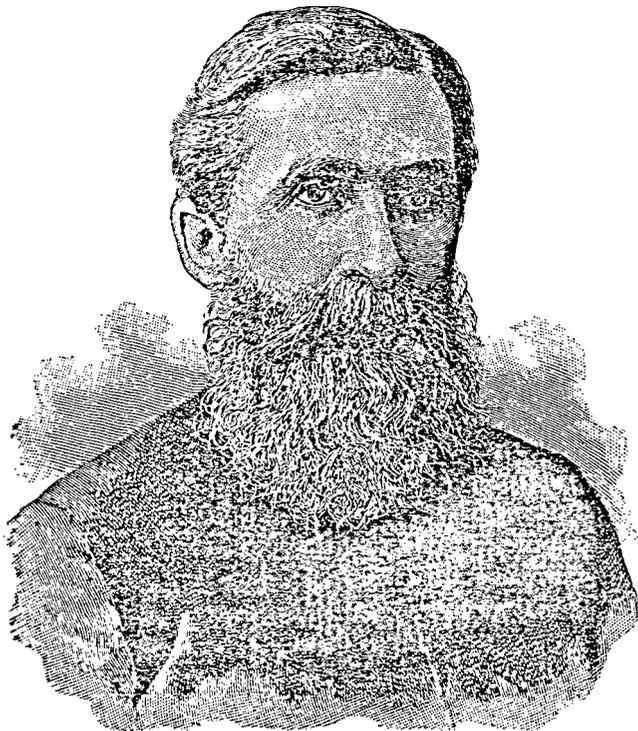
Разкопкитѣ на Римския Форумъ сж твърдѣ заблѣжително напрѣднали и до като мѣрки сж се зели за изправянето изново педестали, стълпове, обрани олтари, и други отломъци до колкото може да е възможно да се спазятъ, земята я издирватъ съ най-голѣмо внимание и многоцѣнни артикули сж били намѣрени тамъ, дѣто най-малко сж се надѣвали.

Въ *domus publica* (градския домъ) и гробовитѣ на Весталкитѣ, на мѣстоположението на които сж се направили наскоро разкопки, намѣрила се е една мрѣжа отъ гиризи. Разкопкитѣ сж тѣй сжщо доставили потвърдително доказателство за факта, че слѣдъ прочутия пожаръ заповѣданъ отъ Нерона, домътъ на Весталкитѣ Дѣви билъ до голѣмъ размѣръ прѣустроенъ, и че послѣдующи отчасти прѣустроения и подновления били извършени слѣдъ по-сетнѣшни пожари и землетресения. Види се, че прѣвъ Срднитѣ Вѣкове домътъ на Весталкитѣ Дѣви слѣдвалъ да се употрѣбява за цѣль не ясно доказана прѣвъ по-прѣдишни разкопки.

Въ врѣме на разкопкитѣ надѣсно отъ Палатинския Хълмъ, прѣди нѣколко деня, открили единъ подъ посланъ съ великолѣпенъ мраморъ съ разни шарове, навѣрно отъ Нероновото врѣме, и като съборили тѣнката стѣна, която служила за закриване на стара врата, показалъ се единъ коридоръ, на който стѣнитѣ още задържали бѣлата мазилка изписана въ кривитѣ рѣзки съ зелени листове и червени цвѣтя, и тукъ тамъ съ многошарни птици съ дълги клюнове и на главитѣ имъ малки гребенчета съ нахъдрени назадъ пера.

Къмъ срѣдата на коридора имало входъ (въ видъ на вратца) къмъ една пещеря, отчасти отворена чрѣвъ пукнатина причинена отъ срутване на прѣстъта. Природата бѣше я изпълнила съ рохкава прѣстъ, на които стоялъ купъ златни монети, очевидно скрити отъ нѣкого, който слизайки по стѣпалата въ подземната пещеря, ги скрилъ въ едно мѣсто, което не било трайно и отъ което диря не останало. Простото измиване на прѣстъта било достатъчно да поочисти мѣстото и слѣдъ туй монетитѣ, 397 на брой, сж били намѣрени; тѣ всички тежатъ 1,778 грама. Тѣ могатъ да се раздѣлятъ както

слѣдва: Една на императора Констанция II, седемъ на Императора Валентиниана III, двѣ на Императора Ливия Севера, осемъ на Императора Мартиана, триста и четридесетъ

ЕПИСКОПЪ ТОБЪРНЪ,
Мисонерски Епископъ въ Индия.

и петъ на Императора Артемия, десетъ на Императрица Евфимия, двадесетъ и двѣ на Императора Льва I.

Монетитѣ сж доста добрѣ съхранени, ако и малко изтрити. Златото, отъ което сж направени, е почти чисто, и съдържа, както е доказано чрѣзъ анализиране само отъ .012 до .0156 смѣсъ отъ мѣдъ или сребро.

Храмътъ на Антония Пия е билъ очистенъ отъ прѣстѣта и мухъла съ които е билъ покритъ. Този е храмътъ, който въ грамадитѣ си и величествени развалини напомнюва Атинския Пантеонъ. На основата на храма може сега да се прослѣди до значително разстояние стария Свещенъ Пжтъ дори до подножието на прочутото *sacellum* (капище) дѣто сж били пазени свещенитѣ оржжия на Марса.

Отъ Boston Transcript

„Господь царува; да трѣперятъ народитѣ. Той сѣди на херуфимитѣ, да се потресе земята Господь е великъ въ Сионъ и високо е надъ вспкитѣ народи“ (Ис. 99; 1, 2).

ОТЪ БЛИЗО И ДАЛЕЧЪ

Испански Реформатори Оправдани.

Нѣколко мѣсеца нѣколцина Испански реформатори сж били изложени на опасността да бждатъ осждени на четири годишенъ затворъ въ слѣдствие на измислено противъ тѣхъ обвинение въ незачитание на религиозна процесия*), която тѣ даже невидѣли. При прѣдварителното разглеждане на дѣлото Римо-Католическиятъ епископъ употребилъ влиянието си и издѣйствувалъ да се арестува защитника на обвиняемитѣ, и тази постѣпка веднага обърнала просто мѣстното гонение въ *знаменито дѣло* (*cause célèbre*), тѣй като адвокатското дружество въ гр. Валодолидъ прѣдприело защитата на своя колега. Миналия мѣсець се разгледало дѣлото прѣдъ *джуритѣ* (присяжни), и слѣдъ изпитването на Виласкуазския енорийски свещеникъ и на шестима свидѣтели, обвинителтъ се отказалъ да вика други свидѣтели, и защитникътъ на обвиняемия не счелъ за нужно да държи защитителна рѣчь. Сждилището, като разбрало истинското положение на работата и очевидната лъжовностъ на обвинението, веднага дало наставление на држуритѣ да издадатъ оправдателенъ вердиктъ.

Този примѣръ на ултрамонтанско гонение ясно показва силитѣ, противъ които се бори реформата въ Испания. Всевъзможни прѣпятствия се правили на реформаторитѣ да не могатъ да докажатъ своята невинностъ; арестуванитѣ заедно съ мжжетѣ жени, били пуснати по „милостъ“ отъ Епископа; и когато се обърнало общественото внимание на дѣлото вслѣдствие нападение правата на защитника, Римо-Католическата Черква узнала, че свидѣтелитѣ ъ не сж съгласни, и реформаторитѣ били оправдани отъ едно сждилище враждебно на тѣхното учение. Присждата на сждилището е знакъ на началото на възвращането на Испанския народъ къмъ по-либерално настроение. Обвиняемитѣ сж участници на Черквата, която управлява Протестантскиятъ Епископъ Кабрера.

*) Въ Испания вспчки сж длъжни, когато върви казва да е религиозна процесия, да се спратъ, снематъ шапкитѣ си и покажатъ длъжимото почитание. За нарушение на този обичай се прѣдвждатъ строги наказания.

Протестантизмътъ въ Белгия.

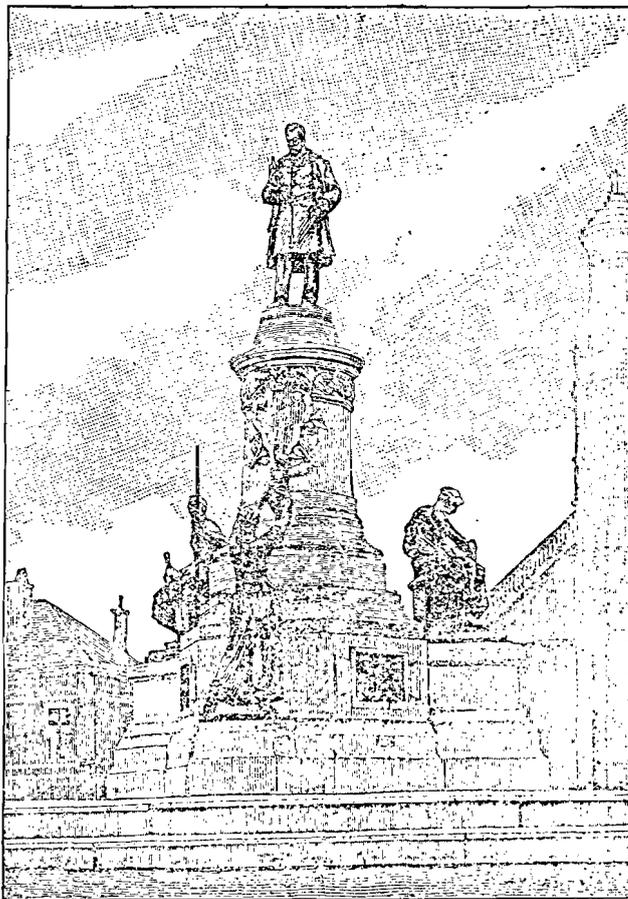
Въ този центъръ на Римо-католическата вѣра съ благодарение отбѣлзваме нѣколко факти за свѣтлината що „се сѣе въ тъмнината.“ Въ столицата Брюкселъ има малка ядка отъ вѣрни Протестанти. Въ Белгия има двѣ Протестантски Черкви — Държавната Черква, твърдѣ консервативна и немалко обрядолубива и Християнската Мисионерска Черква, евангелско тѣло, което по-вече сношения съ други Евангелски Черкви. Въ Брюкселъ има сега двѣ черкви отворени и мисийска зала на Пласъ Пурдонъ. Тази зала привлича много слушатели на всичкитѣ събрания. Въ едно население отъ 750,000 въ Брюкселъ има само около 6,000 протестанти отъ всички народности, има и доста голѣма Английска колония. Най-виднитѣ пастири сж Г-да Мейхоферъ и Анеръ; послѣдниятъ е и секретаръ на Християнското Мисионерско Общество. Много трудно е да досѣгне човѣкъ сърдцето на тѣзи люди; но въ нѣкои села сж станали такива обращения и прѣвръщания, че цѣлото въ тѣхъ население е станало протестантско — особено едно село въ Шарлероаския окръгъ, което имало свещеникъ, когото всички селяни много обичали. Той ималъ голѣмо влияние врѣхъ тѣхъ, и заради това му завидѣли нѣкои, и той билъ прѣмѣстенъ отъ онова село и другъ свещеникъ изпратенъ тамъ. Тази постѣпка до толкозъ разярила селянитѣ, што тѣ нападнали на новия свещеникъ и го изпѣдили изъ селото. Тогазъ тѣ изпратили комисия въ Брюкселъ да искатъ да имъ се изпрати Протестантски пастирь. Тѣхното искание обаче изпърво не се удовлетворило подъ прѣдлогъ, че тѣ не били сериозни, но само искали да напакостятъ на старата си вѣра; но тѣ постоянствували въ просбата си, и тогазъ билъ изпратенъ Г-нъ Мейхоферъ, и въ една концертна зала, той имъ проповѣдвалъ Евангелието. Когато той напусналъ отново селото нѣколко години слѣдъ това, имало добра черква построена, която всѣка седмица се пълняла съ слушатели.

Будизмътъ както си е.

Има много учени въ Англия и въ Западна Европа, които мислятъ, че днешнитѣ Будисти се стараятъ да живѣятъ съгласно ученията на основателя на Будизма. Слѣд-

нятъ отчетъ за Будисткитѣ свещеници въ Япония е отъ единъ отъ главнитѣ Японски перхристиански вѣстници, *Фиджи*, и билъ писанъ по поводъ въвеждането въ Японския парламентъ законопроекта за признаване религиитѣ отъ държавата. Отчетътъ хвърля ярка свѣтлина върху сегашното положение на работитѣ.

„Въ свръзка съ тази работа за Религиозния Законопроектъ и агитацията противъ него в. *Фиджи Шимпо* обнародва забѣлжителенъ членъ — забѣлжителенъ по двѣ причини: първо, защото в. *Фиджи Шимпо* е най-влиятелниятъ вѣстникъ въ Япония; второ, защото езикътъ, що той употребява противъ Будисткитѣ свещеници е изумителенъ. Ако свещеницитѣ заслужаватъ тѣзи хули — не

ПАМЪТНИКА НА ПАСТЬОРА,
въ Лилъ, Франция.

можемъ да нарѣчемъ това критика — що се сипятъ на главитѣ имъ отъ в. *Фиджи Шимпо*, то нравственото имъ състояние трѣбва да е мизерно. На кжсо казано, в. *Фиджи* твърди,

че свещеницитѣ никакъ не ги е грижа за религията или за състоянието ѝ, или за контролирането ѝ; всичко, за което тѣ се грижатъ е свояятъ луксъ. Тѣ удобряватъ този законопроектъ, радватъ се за появяването му; колкото повече се протака този въпросъ, толкозъ по имъ е добръ; защото цѣлата случка имъ дава добъръ поводъ да събиратъ „пари за мѣстене“ отъ своитѣ благочестиви и сивни енориаши. Тѣ се показватъ, че много желаятъ държавното припознаване на Будизма. Това не е истина. Тѣ сж съвършено лукави хора, добръ изпечени въ политиката и всички други свѣтски работи, и тѣ знаятъ твърдѣ добръ, че никакъ не е въпросътъ за държавното припознаване на Будизма или на коя да е друга религия. Но този викъ имъ дава хубаво извинение да експлоатиратъ джебевитѣ на вѣрнитѣ, и заради това сж го подигнали и силно го поддържатъ. Едене, пияне, себеугождение и всѣкакъвъ развратъ, това сж единичнитѣ цѣли, къмъ които се стремятъ свещеницитѣ „При все това“ казва Английскиятъ в. *Japan Mail*, „в *Фиджи Шимто* не е буенъ вѣстникъ, и дълготрайността му показва, че той никога не говори безъ да има добри причини за това, що казва.“

Мисията за Прокаженитѣ.

„Да проповѣдва евангелието на прокаженитѣ и до колкото е възможно да олекчава ужаснитѣ имъ страдания, и да промишлява за проститѣ имъ нужди;“ тази е цѣльта, за която се основа Мисията за Прокаженитѣ въ Индия и Изтокъ въ 1874 г. Повече отъ четвъртъ столѣтие, благодарение главно на прѣданността и енергията на Г-на Велесли С. Бейли, тази Христоподобна цѣль постоянно се е имала прѣдъ видъ; и съ всеувеличаваще се знание за тѣхното число и тѣхнитѣ нужди, получени сж били повече средства за посрѣщането на тѣзи нужди, и мисията е достигнала до сегашнитѣ си размѣри. Миналата година тя отреди суми за 44 станции въ Индия, Бирманія и Цейлонъ, и за 8 въ Китай и Японія, и по този начинъ изживи 8615 Англ. лири (215,375 лева). Мисията е неденоминационна (не се поддържа само отъ една, но отъ много Евангелски черкви) и международна. Навсѣкдѣ, на Изтокъ, дѣто има прокажени и мисионери или други Християнски работници сж готови да служатъ на духовнитѣ имъ и фи-

зически нужди, тамъ е готова специалната организация да простре рѣка на помощ. Способитѣ ѝ сж трикратни. Първо тя основа и поддържа прибѣжища за прокажени и домове за незаразенитѣ имъ дѣца; защото, странно ако и да се види, дѣцата на окаянитѣ страдалци сж тѣй свободни отъ зараза, както дѣцата на здрави родители. Освѣнъ това, парични помощи се даватъ и на прибѣжища свързани съ други мисионерски общества: и най-послѣ мисията се разпорежда за поддържане на християнско наставление въ онѣзи страни, които сами не даватъ такова наставление. Волна помощъ отъ 5 Англ. лири (125 лева) годишно е достатъчна за поддържането на единъ прокаженъ и 4 Англ. лири годишно стигатъ за едно дѣте. Мисията би желала да разшири дѣйствиата си, защото работата ѝ е много благословена. Оздравяване отъ тази болестъ е нѣщо съвсѣмъ рѣдко, може да се каже, че не се сполучва, но олекчението е обикновено, и което е още по добро, числото прокажени привездани подъ християнски наставления, които приематъ утѣшението и очищенето на Христовата благодать е забѣлѣжително голѣмо. Болнитѣ въ прибѣжището за прокажени не живѣятъ дълго врѣме, но краткиятъ имъ животъ се развеселява и се оздравѣва радостенъ входъ въ славното жилище горѣ, когато Христосъ се яяви на онѣзи болни и стане тѣхенъ Спасителъ и Приятелъ.

Прѣбивающето Слово.

Не е достатъчно да изучаваме Библията. Интелектуално познание на истината е добро, но то далечъ не е най-високото добро. Човѣкъ може да запамети цѣлата Библия и да разбира всичкитѣ дълбини, що тя съдържа, и да може да наставлява чловѣци на чудеснитѣ ѝ учения, и пакъ да не получи главната полза, що тя може да даде. Тя трѣбва да влѣзе въ сърдцето и да стане сжщността на нашия духовенъ животъ. „Въ сърдцето си упазихъ Твоето слово.“ Това е приличното мѣсто за словото Божие. Да го имаме на ржката си може нищо да не ни ползува. Да го имаме само въ паметъта, може да бжде проклятие вмѣсто благословение, защото „който знае волята на Господаря си и не я върши, повече биенъ ще бжде.“

Апостолъ Яковъ говори за „всажденото слово.“ Начинътъ на присаждане е много интересенъ. Чръзъ това изкуство на земледѣльца единъ живъ клонъ се всажда въ, и става частъ отъ стеблото на друго дърво, и дава плодъ по вида му. Тъй и словото Божие може да се всади въ челоуѣческото сърдце, да стане частъ отъ челоуѣческия животъ и да пренесе плодъ на светостъ.

„Словото Христово да се всели богато въ васъ.“ Много често други нѣща изтъкватъ словото Христово въ твърдѣ малкъ жгълъ. Този е вѣкъ на прочитание, но много отъ прочитанието на мъже и жени малко ги ползува. Дневнитѣ вѣстници трѣбва да се четатъ, но твърдѣ малко врѣме се изисква за да се извлѣче всичката полза, що тѣ могатъ да дадатъ. Който посвѣщава много врѣме на вѣстници, прави това въ ущърбъ на своя умъ. Много книги, които трѣбва да се четатъ, изискватъ твърдѣ малко врѣме. Но малко врѣме трѣбва да се посвещава на Библията всѣки день. Много врѣме може ползотворно да се посвети на единиченъ пасажъ отъ Библията.

Има много начини на прочитание Библията. Човѣкъ може да я чете критически. Тя може да се чете съ цѣлъ да приготви челоуѣкъ духовно слово. Нѣкои четатъ Библията за книжовната ѳ хубостъ. Други я четатъ за да се запознаятъ съ принципитѣ на управленieto и правото. Но най-добриятъ начинъ на прочитание Библията е да я чете човѣкъ съ благоговѣние и молитва. Четѣте я за да узнаете волята Божия и да се научите пътя на живота. Четѣте я съ внимателенъ умъ за да слушате какво говори Господъ.

Четение Библията по този начинъ изисква немалко размисленне. Читателътъ не трѣбва да бърза да си свърши работата. Той не трѣбва да гледа на едно сѣдане да изчете цѣла глава или цѣла книга. Може да е добръ да стори човѣкъ това по пѣкога, но не когато чете за да разпали духовния си животъ. Въ такова врѣме нека прочете само единъ стихъ или единъ параграфъ, и тогавъ да се спре и добръ да обмисли, що съдържа пасажътъ или параграфътъ. Да го повтара нѣколко пѣти въ ума си и да го разгледа отъ всѣка страна. Да го чете на първообразния езикъ, ако е възможно, или на другъ нѣкой езикъ. Да го разработи, както се раз-

работва рудата отъ мината, за да се извлѣче всѣка частица чисто злато.

Нека словото тича свободно. Следвайте го, кадѣто и да поведе то. Дайте му отворенъ умъ. Прѣмахнете всѣко прѣпятствие; нека тича то и се прослави. Прѣдайте съвѣстѣта и любовѣта си на всѣко внушение, що то съдържа. Ако е поучение, давайте готова и драговолна покорностъ. Ако работата е трудна, не се дърпайте назадъ. Давайте на словото Божие широко мѣсто. Изисквайте што вѣстници, научни, исторически и белетристически книги да отстъпватъ прѣдъ по-високата истина и свѣтлина. „Словото Христово да се всели богато въ васъ.“ Пазѣте скъпоцѣнното съкровище. Дръждте го въ паметѣта си и въ любовѣта си. Когато словото Божие прѣбивае богато въ душата, то ще има и свѣтлина. Нѣма да има ересъ. Нѣма да има отстъпване, нито хладнокръвенъ духъ. „Явяването на Твоето слово просвѣщава.“

Неговата Молитва.

Въ всичкитѣ книги за света опитностъ, що сж се писали за оная дѣтска молитва на Христинския свѣтъ *): *Ето лѣгамъ азъ да спя*“ и пр. ние не сме виждали по-умилителенъ разказъ отъ слѣдния. Той е билъ казанъ отъ единъ пастиръ въ Нью-Йоркъ: „Частъ отъ стѣната на една изгорѣна къща, казалъ той, бѣше паднала на едно шестъ или седемъ годишно момче, и страшно го бѣ смазала. Като живѣяхъ наблизу, повикаха ме да видя опечаления домъ.

„Младиятъ страдалецъ бѣше въ голѣма мъжа. Повечето отъ ребрата му бѣха счупени, гръдната му кость бѣше смазана, и единъ отъ удоветѣ му прѣчуенъ на дѣ мѣста.

„Дишането му бѣше кжсо и трудно. Той бѣше очевидно на умрание. Казахъ му нѣколко думи за Христа, всеприсѣтствующия и скъпоцѣнния Приятель на дѣцата, и то-

*) Тази хубава Английска молитва я учатъ дѣцата въ Англия и Америка и я казватъ прѣди лѣганне. Прѣведена на Български тя гласи както слѣдва:

Ето лѣгамъ азъ да спя,
Боже, Ти ме упаси;
Ако умрѣ прѣзъ ноцѣта,
Ти душата ми земи;
Това прося чръзъ Христа. Аминъ.

газъ съ майка му и по-възрастнитѣ му сестри, колѣнничихъ прѣдъ лѣглото му. Къса и проста бѣше нашата молитва. Държащъ ржката на момчето въ своята, азъ повторихъ дѣтското евангелие:

„Оставѣте дѣцата да дохождатъ при Мене, и не ги възпирайте, защото на таквизи е царството небесно.“

„Той си освободи ржката отъ моята, и сгъна своята. Ние се изправихме. Той почна да бълнува; повика майка си.

„Спи ми се, мамо, искамъ да си кажа молитвата.“

„Кажи си я, миличко,“ отговори разтѣжената майка.

„Ето лѣгамъ—азъ—да спя; Боже, Ти ме —упази—ако—умрѣ—“

„И тогазъ той бѣ отвъдъ смъртната рѣка. На крилата на оная проста молитва, която бѣше завела толкова много отъ агънцата при пазухата на добрия Пастирь, душата му отиде при Тогозъ, който я даде. Струва ми се, че виждамъ малкото му блѣдо лице, съ стиснати ржцѣ и склопени очи, като спяще ангелче, прѣдъ себе си, този моментъ, ако и да сж се изменили повече отъ деветъ години откакъ е станала случката.“

По-главнитѣ Дѣла и Рѣшения на Последната Генерална Конференция.

Тази Конференция се е показала много либерална въ всичкитѣ си дѣла и рѣшения. Още на първото си засѣдание тя прие да засѣдаватъ като пълни делегати така нарѣчени *провизорни* делегати, които Годишнитѣ Конференции бѣха избрали на оснавание на това, че прѣдложенето да се уравни числото на мирянитѣ делегати съ онова на священнослужителитѣ се бѣ гласувало почти отъ всичкитѣ Годишни Конференции на Методистката Епископална Черква. Едно отъ най-важнитѣ рѣшения на тази Конференция е прѣмахването на така нарѣченото *врѣменно ограничение* на пастиритѣ. До сега никой проповѣдникъ или пастирь не можеше да служи на една черква повече отъ петъ години наредъ; слѣдъ изтичането на този периодъ Епископътъ бѣше длъженъ съгласно закона да го назначи на друга черква. За напредъ единъ пастирь ще може да служи на една черква колкото врѣме се види за добръ. Ограничението се прѣмахва.

Конференцията избра двама нови Епископи и двама Мисионерски Епископи за Индия. За напредъ Епископитѣ, които посѣщаватъ Европа се назначаватъ за четири години наредъ и мѣстопрѣбиванието имъ е гр. Цюрихъ въ Швейцария. Това ще даде възможностъ на Епископитѣ да надзираватъ по-добръ работата въ Европа. Приятно ни е да извѣстимъ, че назначениятъ за идущото четирилѣтне за Европа е Епископъ Винцентъ, който прѣдседателствува на нашата Мисийска Конференция прѣзъ м. Августъ, 1893 год. въ гр. Варна. Годишната Конференция на Метод. Еписк. Мисия въ България ще се отвори на 17/30 т. мѣсець въ гр. Русе.

ЗА МЛАДИТѢ.

Побѣдата на Артура

„Видишъ,“ и Бенъ се обърна къмъ другаря си съ невесело лице, „не можехъ да сполуча въ това. Желалъ бихъ, разбира се, да стана учителъ, и жално ще бжде, наистина, да напусне човѣкъ училището — и да не знае нищо — да си остане простъ работникъ,“ тукъ се спрѣ гласътъ му отъ нѣщо като хълчане, „но тъй трѣбва да бжде, нѣма какъ. Г-нъ Прайсъ казва, че той би желалъ да ме има за ученикъ и помощникъ, и добръ щѣше да бжде да си работимъ и двама заедно, не ли? Но отъ гдѣ да зема азъ книги? И освѣнъ това, погледни на дрѣхитѣ ми!“ и той хвърли око на дрипавия си костюмъ, който бѣше тъй грижливо кърпенъ съ разни късчета, щото трудно би било да познае човѣкъ отъ какъвъ платъ била направена първата дрѣшка. „Разбира се,“ и въ гласа му сега се забѣлѣжаваше немалко горестъ, „твоята работа е друга. Баща ти и —“

Артуръ Костонъ го прѣкъса жалко: „Но баща ти е сега — у дома, и това ще поправи малко работата, не ли?“ Той щѣше почти да каже, „излѣзълъ изъ затвора сега,“ но се спре отъ зачитание чувствата на приятеля си. „И ако останешъ въ училище, ти ще можешъ да спечелишъ много повече по-послѣ, отколкото ще можешъ, ако отидешъ да работишъ сега на нивитѣ.“

„Да, зная,“ и пакъ въ гласа му се забѣлѣжаваше жаловитъ тонъ, „мислилъ съмъ за всичко туй, но нѣма полза. Тате не печели

почти нищо, и когато изработи нѣщо, то не остава за у дома, и азъ трѣбва веднага да се валова за работа. Мама ме е поддържала въ училище много по-дълго врѣме отколкото трѣбваше, и тя се е почти убила за да може да стори това. Освѣнъ това, азъ не бихъ могълъ да се снабдя съ книги дрехи, и — о, да говоримъ за друго нѣщо,“ и говорителятъ си обърна набързо главата, за да не види другарятъ му какъ се пълняха очитъ му съ сълзи и устнитъ му треперяха.

„Е, голѣмъ позоръ е това,“ извика буйно Артуръ. „Каква полза да е човѣкъ уменъ, ако трѣбва да си остане простъ ратай? Зная, що мисли за това Г-нъ Прайсъ, защото онзи день той каза на баща ми, че много жално ще бѣде дарбитъ ти да се прахосватъ на нивитъ, защото ти имашъ голѣми способности.“ Това е тъкмо, що той каза, защото го чухъ. И ти ще ме изпреваришъ въ този изпитъ, ще видишъ, както ме изпревари миналото тримѣсечие. Каква полза отъ всичко туй, желалъ бихъ да зная,“ и Артуръ ритна гнѣвно отпръдъ себе си единъ голѣмъ камъкъ, като да бѣше у него вината за туй положение на работитъ.

По-голѣма противоположностъ отъ оная прѣдставена отъ двамата приятели, мъчно може си прѣдстави човѣкъ. Единтъкъ синъ на богатъ земледѣлецъ (чифликчия), всичко около Артура Костонъ показваше охолностъ и добро състояние, но здравитъ бузи и добръ облѣченото тѣло само привличаше внимание на блѣдavia образъ и на злѣ храненото и дребно лице на момчето до него, на което се ясно виждаше печатътъ на сиромашията. Единъ странникъ би се чудилъ за близкото приятелство между двѣтъ момчета; и дѣйствително и тѣхнитъ другари не бѣха още забравили чувствата си отъ изненада, защото тѣ всички помнѣха врѣмето, когато работата бѣше съвсѣмъ друга, когато, ако и не тѣй доказително както други пѣкони, Артуръ бѣше водителятъ на една чета момчета, които направиха мизеренъ училищния животъ на Бена, като никога не изгубваше случая да му се пресмива за сиромашията му, и никога не го оставаше да забрави, че билъ синъ на осжденъ крадецъ. Тъкмо що се бѣ случило да направи двамата явни неприятели близки приятели, никой отъ тѣхнитъ съученици не знаеше, но Артуръ, поне, никога не можеше да го за-

брави. Отъ когато страстната му ревностъ го бѣше увлѣкла въ онова нечестно дѣло, за което той тѣй горко се е срамувалъ, той бѣ почувствувалъ, че не ще може никога да стори доволно за момчето, което, ако и да имаше добра причина да го открие, вѣрно бѣше упазило тайната на неприятеля си и го бѣше избавило отъ позоръ. Отъ онзи день, двамата, тѣй различни по правъ и разположение, бѣха станали твърди приятели. Ваканции за двама ученици — помощници учители се бѣха появили въ училището, и Г-нъ Прайсъ естествено желаше, штоо двамата му първи ученици, съ които се тайно гордѣше, да ги завзематъ. За голѣма радостъ на Артура, баща му бѣше далъ съизволенieto си, но бѣдниятъ Бенъ като че бѣше осжденъ на разочарование. Това бѣше толкозъ повече за съжаление, че Бенъ, като бѣше напоследъкъ направилъ бързи успѣхи, бѣше рѣшително изпреварилъ съперника си, и се считаше най-добриятъ ученикъ въ училището. Това дѣто можеше да съществува такова съперничество редомъ съ тѣхното приятелство, бѣше достатъчно доказателство за станалото у Артура промѣнение, и че слабо чувство отъ ревниностъ го понѣкога обладаваше и се показваше и въ обходата му, едва ли бѣше за чудене. Той искрено обичаше Бена, и съ удоволствие очакваше врѣмето, когато като помощници учители, тѣ щѣха да работятъ заедно, при все това мъчно му ставаше по нѣкога за гдѣто го е надмнило момче по-младо отъ него, и което е имало да се бори съ толкова мъчнотни. Нека кажемъ, че той се стараше да потуши тѣзи ревниви чувства, що по нѣкога силомъ сж влизали въ сърдцето му, но да ли тѣ сж по нѣкога влияяли и на поведението му, това скоро ще видимъ.

Отъ послѣдния изпитъ той се бѣше трудилъ да постигне едно нѣщо, за което много бѣше мислилъ, но никому не бѣ казалъ. Ако не можеше да надмине Бена, и това му се видѣше невъзможно, той искаше поне да се равни съ него. Това, чувствуваше той, щѣше да бѣде утѣшение, и това му се искаше да постигне, по възможности. Когато бѣше говорилъ тѣй весело за Бена, че ще бѣде първъ въ сегашния изпитъ, това бѣ съ тайна надежда, че резултатътъ щѣше да покаже че и двамата сж равни. И тѣй, когато на другия день слѣдъ пладнѣ токо по-

диръ горѣизложения разговоръ, Г-нъ Прайсъ извѣсти, че ще прочете резултата отъ изпитиѣ, никой не слушаше тѣй жарко както двѣтъ по-първи момчета. Но страшно разочарование очакваше Артура. Неговитѣ бѣлѣжки бѣха дори по-долни отколкото си той мислѣше. На единъ прѣдметъ само бѣше бѣлѣжката му равна съ Беновата; по всички други той бѣше много по-доленъ. Фактътъ, че той пакъ стоеше много по-горѣ отъ останитѣ въ класа, не бѣше утѣшение за него, и ако и да бѣше много гордъ за да остави да се забѣлѣжи незадоволството му, пакъ Бенъ не можѣ да не забѣлѣжи мълчанието му като вървѣха заедно къмъ дома си. Може би че неговътъ успѣхъ го направи по-малко да зачита чувствата на приятеля си отколкото би сторилъ другояче, защото при Артуровото мълчание, той бѣше по-живъ отъ обикновенно, приказвайки и смѣяйки се весело. Най-послѣ Артуръ не можѣ вече да търпи. Той се бѣше много трудилъ да не каже нѣщо неприятно, но то избухна нѣкакъ неволно.

„Нѣма нужда да се надигашъ тѣй, за дѣто си пакъ първъ!“ забѣлѣжи той съ гнѣвна червенина по лицето. И Бенъ, отъ когото посрѣдъ неговото тържествуване едва ли би могло да се очаква да разбере чувствата на съперника си, влоши работата съ това, че се отнесе лекомисленно.

„А ти пъкъ нѣма нужда да се сърдишъ дѣто не си!“ отговори той съ пакостливъ смѣхъ.

Жално му стана, щомъ думитѣ излѣзоха изъ устата му. Буйната кръвъ се издигна въ Артуровата глава, и той гнѣвно си стисна ржката (юмрука). Имаше толкозъ истина въ Беновитѣ думи, щото тѣ не можаха да го не досѣгнатъ. Видѣше се изпърво, като че щѣше да го надвие гнѣвътъ; но слѣдъ като изгледа гнѣвно на другаря си за една минута, той внезапно се обърна и си замина, като остави горкия Бенъ да си отиде у дома окаянъ, съвършено лишенъ отъ удоволствието за своя успѣхъ.

Но ако тази малка сцена направи Бена окаянъ, много по-окаянъ бѣше и Артуръ. Той бѣше далечъ много честенъ за да не види, че вината бѣше негова, а самиятъ мятѣжъ на неговитѣ чувства го накара да си спомни за онзи день, когато сжщитѣ онѣзи чувства бѣха го направили почти крадецъ.

Че той не бѣше обаденъ за такъвъ се длѣжѣше на Бена, и при все това, ето че той завиждаше на приятеля си за тържеството, що бѣше честно спечелилъ. Той се бѣше обрѣкълъ да се отплати нѣкой день на Бена, и този бѣше начинътъ, по който той струваше това! Когато дойде врѣме за лѣгане, Артуръ бѣше рѣшилъ да отиде на заранъта най-първо при Бена и да се сдобри съ него.

Този планъ, обаче, не можаше да се тури въ дѣйствиe, защото бидейки сжбота, баща му му даде работа пѣлата заранъ, тѣй че примирението стана тепърва слѣдъ пладнѣ. Бенъ, който слугуваше при селския дюгенъ, вървѣши полека натоваренъ съ двѣ голѣми кошници, когато чу отзадъ си бързи стѣпки и по-голѣмата кошница се силомъ дръпна отъ ржката му. Неговото удивление за това се само увеличи, когато той видѣ, кой бѣше другарѣтъ му. Артуръ се причерви малко, като забѣлѣжи Беновата изненада, но той само каза съ лекъ смѣхъ: „Недѣй си отваря тѣй много очитѣ, че може да не можешъ да ги затворишъ пакъ, знаешъ ли?“

И Бенъ се засмѣ; смѣхътъ му показваше олекчение и удоволствие. „Пъкъ азъ мислѣхъ“ — почна той съ двоумѣние.

„Ти не трѣбваше тѣй“ прѣкъсна го бързо Артуръ. „Много вършишъ ти такъва работа. За туй изпреварвашъ другаритѣ си — и ги поразсърдвашъ,“ прибави той като понзгледа другаря си.

Разбира се, всичко се управи слѣдъ това. Момчетата си приказваха весело, като чувствуваше всѣкой, че приятелството имъ се бѣше залячило отъ случившето се.

(Слѣдва).

КРИТИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ

Историческиятъ Христосъ

Въ твърдѣ интересната си статия*) подъ насловъ „Религиозно Възпитание“, обнародвана въ книжки VIII, IX и X на сп. „Учитель“ Г-нъ Стоянъ Чакъровъ като говори за важността на изучаване живота на Хри-

*) Отъ първата часть на тази статия обнародвана въ Априлската книжка на сп. Учитель, ние цитирахме нѣколко пасажа въ първата статия на послѣдния брой на „Хр. Свѣтъ“; но съ голѣма часть отъ това, що авторѣтъ казва въ IX и X книжки не сме никакъ съгласни и тази пменно часть критикуваме туку.

ста и Неговото учение, между друго казва: „При възпитанието има важност само историческият Христосъ съ Неговѣтѣ борби мъжки и страдания, а не догматическиятъ, както ни го прѣдставя църквата, като че ли готовъ е падналъ отъ небето и наченва да проповѣдва. Догматическиятъ Христосъ — второто лице отъ св. Троица, родениятъ отъ една дѣва (оплодотворена отъ св. Духъ), изпратениятъ да изкупи грѣховеѣ на човѣчеството (тия на Адамъ и Ева), умрѣлиятъ и слѣдъ това възкрѣсналиятъ, слѣдъ смъртта Си 50 (40) дни по земята тѣлесно живѣлиятъ Христосъ, който приказва съ ангели и дяволи, който съживѣва мъртви лежели 3 дни въ гроба, който съ 5 хлѣба и двѣ риби нахранва 5000 души и освѣнъ това оставатъ още 12 кошници пълни съ трохи, който прѣвърща водата въ вино, който ходи по вода и, т. н. — така схванатиятъ Христосъ никой пжтъ не може удовлетвори единъ човѣкъ отъ ХХ вѣкъ, както това е било възможно въ старо врѣме или въ срѣднитѣ вѣкове. Това е едно чувствено — материалистическо схващане, но не духовно. Христосъ самъ е протестираалъ противъ подобно чувствено-материално схващане на религиозния животъ, но при все това и до днесъ мнозина искатъ само въ тази външност да видятъ божеството на Христа. Трѣбва да вземемъ прѣдъ видъ, че голѣма часть отъ нашия народъ се чувствува неудоволетворена отъ така разбирия Христосъ. За това непрѣменно трѣбва на Негово мѣсто да дойде пакъ историческиятъ, този, който тѣй величествено и могѣществено говори въ Евангелието.“

Този пасажъ съдържа пѣкоко смѣли твърдения, които авторътъ само изказва, но не доказва. Въ него се изтъква противоположността на догматическия и историческия Христосъ, казва ни се, че „догматическиятъ Христосъ“ църквата ни Го прѣдставяла „като че че ли готовъ е падналъ отъ небето и наченва да проповѣдва.“ Това ни се види твърдѣ странно твърдение. До колкото ние знаемъ църквата *никога* не е така прѣдставяла Христа; ако ли тукъ тамъ пѣкой богословъ или учител по Законъ Божий е тѣй криво прѣдставялъ Христа, то увѣрени сме, че и самъ авторътъ ще признае, че отъ това не слѣдва че и църквата Го тѣй прѣдставя, Токо слѣдъ туй авторътъ продължава: „Догматическиятъ

Христосъ — второто лице на св. Троица“ и пр. Отъ това се вижда, че Евангелскитѣ учения за Христа — зачатнето му отъ Духа Светаго, смъртта, възкресението и възнесението Му — били учения приписвани на догматическия Христосъ, който съживѣвалъ „мъртви лежели 3 дни въ гроба, който съ 5 хлѣба и двѣ риби нахранва 5000 души“ и пр. и че „така схванатиятъ Христосъ никой пжтъ не може да удовлетвори единъ човѣкъ отъ ХХ вѣкъ.“ Значи, споредъ Г-на Ч-ва, ние не трѣбва вече да вѣрваме въ чудесата на И. Христа като възкресението на Лазаря и нахранването на 5000 души съ 5 хлѣба и двѣ риби, макаръ Евангелиститѣ и да повѣствуватъ обстоятелствено за тѣзи чудеса; ние не можемъ да приемемъ, че историческиятъ Христосъ е вършилъ такива чудеса — че е умрѣлъ и въ третия денъ славно възкрѣсналъ отъ гроба. Ние питаме Г-на Ч-ва що значи изрѣчението „историческиятъ Христосъ?“ Що трѣбва естествено да разбираме съ тѣзи думи? Всѣки непрѣдубѣденъ, непосветенъ въ мъдрованията на Германскитѣ рационалисти читателъ би естествено казалъ, че историческиятъ е повѣстваемиятъ въ четиритѣ Евангелия Христосъ, защото тѣзи Евангелия съдържатъ автентичната Негова история. Вънъ и независимо отъ Евангелията рационалиститѣ, които се водятъ само отъ своя разумъ, сж си съставили други възгледи за Христа, и тѣзи свои често единъ на други противорѣчиви възгледи тѣ сж нарѣкли историческиятъ Христосъ; но очевидно е, че рационалистическиятъ Христосъ би трѣвало поскоро да се нарѣче *догматическиятъ* а не историческиятъ Христосъ, ако вземемъ думата *догма* като означаваща измислено отъ чловѣци учение. Христосъ, както ни го прѣдставятъ Ренаповци и Толстоевци не е Христосъ на Евангелията, които сж писани отъ очевидци, послѣдователи и ученици Христови каквито сж били Матей и Иоанъ, който казва: „Това което бѣ отначало, което сме чули, което сж очитѣ си видѣме, което изгледахме, и ржцѣтѣ ни похваляха за словото на живота“ (Иоан. 1: 1). Здравиятъ разумъ ни казва да приемаме свидѣтелството на вѣрни свидѣтели каквито сж били апостолитѣ. Всичкитѣ Евангелисти повѣствуватъ за чудесата Христови; всички повѣствуватъ за Неговото славно възкресение чрѣзъ, което Той „откри

Себе Си съ всичка сила Синъ Божий“. Евангелисти Матей и Лука повѣствуватъ за чуднотворното Му зачатие отъ св. Духъ; всичкитѣ Евангелисти излагатъ учението за св. Троица, ако и думата Троица да не се употребява отъ никого. При все това Г-нъ Ч-въ се сили да ни убѣди, че така представениятъ отъ Евангелията и така схванатиятъ Христосъ не можелъ да „удоволетвори единъ човѣкъ отъ ХХ вѣкъ,“ че трѣбвало „да земемъ прѣдъ видъ, че голѣма частъ отъ нашия народъ се чувствува неудоволетворена отъ така разбирия Христосъ.“ Това е дръзко твърдение. Ималъ ли е случай да земе Г-нъ Ч-въ мнѣнието на народа по този въпросъ за да може тѣй положително да говори Той може да има прѣдъ видъ учителитѣ но тѣ не съставляватъ голѣма частъ отъ нашия народъ, ако и да играятъ важна роль въ възпитанието на младежта; намъ се струва, че не всички учители сж съгласни съ възгледовете на Г-на Ч-ва върху Христовата личностъ. До колкото ние разбираме, съжалѣваме дѣте сме принудени да кажемъ, че голѣма частъ отъ нашия народъ твърдѣ малко мисли за Христа и не знае положително нищо за историческия Христосъ, тѣй както го прѣдставя Г-нъ Ч-въ. Ако нашиятъ народъ четѣше Евангелието, той щѣше да се чувствува удовлетворенъ отъ Христа Спасителя, защото „вѣрно и за всеко припримане достойно е словото, че Христосъ Исусъ дойде на свѣта да спасе грѣшнитѣ“ (1 Тим. 1; 15). Ние призоваваме вниманието на Г-на Ч-ва и неговитѣ съмпиленници върху основното учение на християнството — че Христосъ „би прѣдаденъ за прѣгрѣшенията ни и възкрѣсна за оправданието ни“ (Рим. 4; 25). И Апостолъ Павелъ като говори върху възкресението Христово твърдѣ умѣстно казва: „Ако пѣма възкрѣсение на мъртвитѣ, то нито Христосъ е възкрѣсналъ; и ако Христосъ не е възкрѣсналъ, то празна е нашата проповѣдъ, празна и вашата вѣра. Намѣруваме се се още и лъжесвидѣтели на Бога; защото свидѣтелствувахме за Бога, че е възкрѣсилъ Христа, когото не е възкрѣсилъ, ако е тѣй, че мъртвитѣ не възкрѣснуватъ; защото ако мъртвитѣ не възкрѣснуватъ, не е нито Христосъ възкрѣсналъ; ако ли Христосъ не е възкрѣсналъ, суетна е вѣрата ви; още сте въ грѣховетѣ си. То и

тѣзи, които сж починали въ Христа, погинали сж. Ако само въ този животъ се надѣемъ на Христа, то сме най-окаяни отъ всичкитѣ чевовѣци“. Това е нелѣпното заключение, до което ни довежда отричанието на възкрѣсението. Слѣдъ туй Апостолъ Павелъ утвърдѣва славната истина за възкрѣсвнието съ думитѣ: „А нинѣ Христосъ възкрѣсна отъ мъртвитѣ и стана начатѣкъ на починалитѣ.“ (1 Кор. 15; 13- 21). За какъвъ Христосъ ще говоримъ на ученицитѣ, какъвъ Христосъ ще проповѣдваме отъ черковнитѣ амвони, ако отхвърлимъ Неговото възкрѣсение? Може ли Христосъ, който не е възкрѣсналъ и слѣдователно не може да спасе чевовѣци отъ грѣховетѣ имъ, да говори величествено и могѣществено отъ Евангелието? Сега Той дѣйствително говори величествено и могѣщесвено, защото е наистина божественъ Спасителъ, и „може съвършено да спасе всички, които чрѣзъ вѣра дохождатъ при Него.“ Чевовѣчката душа е копнѣяла и сега копнѣе за такъвъ Спасителъ; тя бива напълно удовлетворена въ Него.

„Отъ всекой лукавъ пѣтъ възбранихъ позѣтѣ си, за да узная Твоето слово. Отъ сждбитѣ ти не се уклонихъ; защото Ти си ме научилъ. Колко е сладко въ грѣкланя ми Твоето слово! По-сладко отъ медъ въ устата ми“ (Пс. 119; 101 — 104).

КНИЖНИНА.

Книги, списання и вѣстници получени въ редакцията:
 Отъ Евангелско Училище Печатница въ Самоковъ: —
 Прѣслѣдваното Семейство. Разказъ III, отъ поредицата
 Разкази за Шотландскиитѣ Завѣтници.
 Зоркината Изсъзнала Рѣка, Повѣсть.
 Слѣботариянизъмъ, или Еврейската Слѣбота ли или Християнската св. Недѣля трѣбва да освещаваме?
 Списание на Софийското Медицинско Дружество.
 Издава Дружеството. Год. I Брой 1. София.
 Медицинска Бесѣда, Год. VI. Книжка VI. Видинъ.
 Домашенъ Приятель, мѣсечно илюстрирано списание Год.
 XII. Брой 7. София.
 Вѣстници: „Нар. Права,“ „Новъ Вѣкъ,“ „Прѣпорѣцъ,“
 „Народенъ Листъ,“ „Реформац.“ „Мода и Домакинство,“ „Пан
 десия,“ и др.